

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou ve věci

žalobkyně: **Mgr. Veronika L.**, narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená advokátkou JUDr. Anitou Pešulovou
sídlem Nuselská 499/132, 140 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 2. 2. 2018, č. j.: MPSV-2017/192549-421/2

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ze dne 2. 2. 2018, č. j.: MPSV-2017/192549-421/2, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 9. 8. 2017, č. j.: ABE-5341/2017-04/10, se zrušuje.
- III. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 9 800 Kč k rukám její právní zástupkyně JUDr. Anity Pešulové, advokátky, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 2. 2018, č. j.: MPSV-2017/192549-421/2, jímž bylo podle ustanovení § 90

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Bartoňová.

odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“) zamítnuto žalobkynino odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 9. 8. 2017, č. j.: ABE-5341/2017-04/10, kterým byla žalobkyně ode dne 18. 3. 2016 vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoZ“).

2. Žalobkyně v žalobě namítala, že ke dni 18. 3. 2016 splnila podmínku pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Až v průběhu soudního sporu uzavřela dohodu o narovnání a soudní řízení bylo zastaveno; uvedené skutečnosti následně sdělila úřadu práce. Její pracovněprávní vztah trval i v době ode dne 18. 3. 2016 do dne 31. 8. 2016, avšak ode dne 1. 9. 2016 do dne 12. 3. 2017 nikoliv. Žalobkyni bylo možno z evidence vyřadit jen po dobu, kdy byla v pracovněprávním vztahu. Interpretace žalovaného je v rozporu se smyslem a účelem právní úpravy a má za následek, že osoby, jež dostaly okamžitou výpověď po právu, jsou zvýhodněny oproti osobám, které dokázaly vyvrátit správnost rozhodnutí o okamžitém zrušení pracovního poměru. Žalovaný se nevypořádal s tím, že žalobkyně požádala o přerušování řízení. Zákonná oznamovací povinnost byla splněna.
3. Na základě výše uvedeného žalobkyně navrhla napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Okamžité zrušení pracovního poměru může ztratit účinky, pokud se na tom účastníci příslušného soudního řízení dohodnou. Okamžité zrušení pracovního poměru pozbylo účinků, pracovní poměr žalobkyně skončil dnem 31. 8. 2016. Podmínku pro zařazení do evidence je třeba splňovat i následně. Vyřazení uchazečky z evidence jen po dobu, kdy byla zaměstnávána, odporuje právní úpravě. Žádosti o zařazení do evidence ode dne 1. 9. 2016 nebylo možné vyhovět, neboť to lze jen dnem podání písemné žádosti o zprostředkování zaměstnání nebo je-li žádost podána do tří pracovních dnů po skončení zaměstnání. Trvání pracovního poměru žalobkyně úřadu práce neoznámila v zákonné lhůtě. K znevýhodnění žalobkyně oproti osobám, jejichž pracovní poměr byl okamžitě zrušen po právu, nedošlo; žalobkyni též muselo být zřejmé, že v případě úspěchu v soudním řízení přestane splňovat podmínky pro zařazení a vedení v evidenci. Okamžikem, od něž měla žalobkyně do osmi dnů oznámit rozhodnou skutečnost, bylo uzavření dohody o narovnání dne 13. 6. 2017; svou povinnost nesplnila. I kdyby žalobkyně splnila oznamovací povinnost, byla by její evidence ukončena ode dne 18. 3. 2016. Řízení o podpoře v nezaměstnanosti s nyní vedeným řízením nesouvisí. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ustanovení § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).
6. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 SŘS.
7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 18. 3. 2016 podala žalobkyně u Úřadu práce ČR - krajské pobočky pro hlavní město Prahu (prvoinstanční orgán) žádost o zprostředkování zaměstnání.
8. Usnesením ze dne 20. 1. 2017, č. j.: ABE-5581/2017-04/10, úřad práce přerušil řízení vedené s žalobkyní ve věci podpory v nezaměstnanosti.
9. Z e-mailové komunikace ze dne 30. 1. 2017 a 31. 1. 2017, jejíž výpis zaslala žalobkyně prvoinstančnímu orgánu v rámci svého vyjádření, vyplývá, že se žalobkyně dotazovala, jaký následek pro výplatu podpory v nezaměstnanosti by mělo, kdyby okamžité zrušení pracovního poměru bylo shledáno neplatným a její zaměstnání by skončilo dnem 31. 8. 2016; zda by jí v takovém případě byla vyplacena podpora v nezaměstnanosti za období od září 2016 do února 2017. Stručná odpověď odborné referentky prvoinstančního orgánu obsahovala informaci, že

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Bartoňová.

v případě okamžitého zrušení pracovního poměru a doložení nového ukončení bude žalobkyni podpora vypočítána a následně i vyplacena.

10. Dne 20. 3. 2017 žalobkyně informovala prvoinstanční orgán o nástupu do zaměstnání ode dne 13. 3. 2017.
11. Správní spis dále obsahuje potvrzení při změně zaměstnání, z něž vyplývá, že žalobkynin pracovní poměr byl ukončen dnem 31. 8. 2016 a na základě dohody o mimosoudním vyrovnání jí byla zúčtována náhrada mzdy. Na dokumentu je prvoinstančním orgánem propiskou připsáno datum 23. 6. 2017 a údaj o datu je následně podepsán.
12. Žalobkyně rovněž zaslala prvoinstančnímu orgánu dohodu o narovnání (vizte e-mailovou zprávu ze dne 28. 6. 2017), podle které její pracovní poměr u společnosti Xxx, s. r. o., skončil dnem 31. 8. 2016, okamžité zrušení pracovního poměru ke dni 7. 3. 2016 bylo zneplatněno, žalobkyně se zavázala vzít zpět žalobu ve věci okamžitého zrušení pracovního poměru, za období od 8. 3. 2016 do 31. 8. 2016 má být žalobkyni vyplacena náhrada mzdy a zaměstnavatelka má odvést příslušnou daň a pojistné, výplata náhrady mzdy je navázána na prokázání podání návrhu na zpětvzetí žaloby žalobkyní. Dohoda byla zaměstnavatelkou podepsána dne 12. 6. 2017, žalobkyní pak 13. 6. 2017.
13. Dne 4. 7. 2017 vydal prvoinstanční orgán oznámení o zahájení správního řízení z moci úřední (č. j.: ABE-38602/2017-04/10), jímž bylo s žalobkyní zahájeno řízení o jejím vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání, neboť její pracovní poměr u společnosti Xxx, s. r. o., trval až do dne 31. 8. 2016 a byl dobou důchodového pojištění; oznámení stvrzuje, že potvrzení při změně zaměstnání žalobkyně prvoinstančnímu orgánu doložila dne 21. 6. 2017.
14. Následně bylo vydáno prvoinstanční rozhodnutí ze dne 9. 8. 2017, č. j.: ABE-5341/2017-04/10, kterým byla žalobkyně ode dne 18. 3. 2016 vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání. V odůvodnění rozhodnutí je opět uvedeno, že potvrzení při změně zaměstnání zaslala žalobkyně až dne 23. 6. 2017, a to e-mailem; jakkoliv odůvodnění není závěr, že žalobkyně porušila svou oznamovací povinnost dle ustanovení § 27 odst. 2 ZoZ, tj. že neměla do osmi dnů oznámit změnu skutečností rozhodných pro zařazení či vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání.
15. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí se žalobkyně odvolala. Výzvou ze dne 8. 1. 2018, č. j.: MPSV-2017/192549-421/1, si žalovaný od žalobkyně vyžádal usnesení soudu, jímž bylo zastaveno řízení ve věci neplatnosti okamžitého zrušení žalobkynina pracovního poměru u společnosti Xxx, s. r. o. Podle dotyčného usnesení Okresního soudu v Kladně ze dne 20. 6. 2017, č. j.: 23 C 32/2016 – 92, bylo řízení zastaveno, neboť žalobkyně vzala žalobu zpět, jelikož věc byla vyřešena mimosoudně a dne 13. 6. 2017 byla mezi žalobkyní a její bývalou zaměstnavatelkou uzavřena dohoda o narovnání; se zpětvzetím žaloby souhlasila i zaměstnavatelka v postavení žalované.
16. Žalovaný následně vydal žalobou napadené rozhodnutí.
17. Dále soud přikročil k vlastnímu posouzení žalobních námitek.
18. Kardinální otázkou je, zda žalovaný mohl žalobkyni vyškrtnout zpětně z evidence uchazečů o zaměstnání, a to na základě smlouvy o narovnání s bývalou zaměstnavatelkou, společností Xxx, s. r. o., jež byla uzavřena v době, kdy žalobkyně už u úřadu práce beztak evidována nebyla.
19. Soud souhlasí s žalovaným, že jeho postup byl formálně právně v souladu se zákonem, resp. jeho jazykovým výkladem (s výhradou vyhodnocení oznamovací povinnosti, což je probráno níže). Na druhou stranu situace žalobkyně je mimořádně specifická a soud považoval za nutné se zabývat tím, zda v jejím případě nedošlo k natolik hrubému zkreslení smyslu právní úpravy, jakož i základních zásad správního řízení, jež by nezákonnost napadeného rozhodnutí zakládalo.
20. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) se vyškrtnutím z evidence uchazečů o zaměstnání zabýval v několika svých rozhodnutích. V relativně novém rozsudku ze dne 10. 9. 2019, č. j.: 1 Ads 160/2019 – 30, NSS uvedl: „*Jak trefně připomněl krajský soud, vyřazení uchazeče o zaměstnání z evidence by*

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Bartoňová.

mělo představovat až krajní opatření řešení agendy úřadu práce, nikoliv běžný nástroj agendy úřadu práce (srov. krajským soudem odkazovaný rozsudek NSS č. j. 4 Ads 124/2013 – 82). Správní orgány by měly rovněž zohlednit závažnost důsledků vyřazení z evidence uchazečů v konkrétní situaci účastníka řízení. Nejvyšší správní soud přisvědčuje krajskému soudu, že správní orgány neposoudily věc žalobce uvedenou optikou. Naopak zvolily restriktivní a formalistický výklad zákonných ustanovení, jejichž aplikací se dostaly do rozporu se základními zásadami správního řízení.“

21. Žalobkyně byla na základě dne 13. 6. 2017 uzavřené dohody s bývalou zaměstnavatelkou zaměstnána až do dne 31. 8. 2016, ode dne 1. 9. 2016 do dne 12. 3. 2017 zaměstnána nebyla. Vyškrtnuta z evidence ale byla zpětně na celé uvedené období.
22. S vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání jsou spojeny různé výhody, mj. hrazení záloh na zdravotní pojištění státem, jak uvádí žalovaný ve svém vyjádření. O ty by žalobkyně zpětně přišla v rozporu se svým legitimním očekáváním.
23. V období ode dne 1. 9. 2016 do dne 12. 3. 2017 nemohla žalobkyně legitimně očekávat, že pro tuto dobu nebude vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání.
24. S ohledem na konkrétní okolnosti neobstojí ani argumentace, že žalobkyně si musela být vědoma následků uzavření dohody se svou bývalou zaměstnavatelkou, a to i ve vztahu k vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Žalobkyně se svou situací, která by nastala po uzavření dohody, snažila předem zjistit, a to přímo u prvoinstančního orgánu. Dne 30. 1. 2017 se žalobkyně e-mailem zeptala, zda by jí byla vyplacena podpora v nezaměstnanosti na období od září 2016 do února 2017, kdyby byla její výpověď shledána neplatnou a její pracovní poměr by trval až do dne 31.8.2016. Pracovnice prvoinstančního orgánu na dotaz odpověděla kladně, jak uvedla, pokud bude výpověď žalobkyně zrušena a doloží nové ukončení, podpora jí bude vypočítána a následně i vyplacena. Legitimní očekávání žalobkyně tak bylo ještě výrazně posilováno samotným prvoinstančním orgánem. Dotaz se sice týkal výplaty podpory v nezaměstnanosti, avšak to na celé věci ničeho nemění, neboť výplata podpory v nezaměstnanosti je na vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání bezprostředně závislá. S podivem lze pak konstatovat skutečnost, že důležitá e-mailová komunikace v rámci správního řízení mezi žalobkyní a pracovníci prvoinstančního orgánu nebyla primárně součástí spisového materiálu, do něhož se dostala až sekundárně prostřednictvím žalobkynina stanoviska, jehož přílohu e-mailová komunikace tvořila.
25. Jelikož nebylo zásadním způsobem respektováno legitimní očekávání žalobkyně ve vztahu k jejímu vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, v důsledku čehož vznikla situace pro žalobkyni zjevně nespravedlivá, nešetřil žalovaný (a předtím prvoinstanční orgán) dostatečně základních zásad správního řízení, čímž učinil své rozhodnutí nezákonným.
26. Žalovaný tudíž nepřihlédl ke konkrétním okolnostem žalobkynina případu (§ 2 odst. 4 SŘ), když na její situaci aplikoval právní úpravu neflexibilně a formalisticky, stejně tak nešetřil žalobkynina práva nabytá v dobré víře (§ 2 odst. 3 SŘ), v níž jí ještě posiloval, když se na něj žalobkyně zavčasu obrátila ve své právně náročné situaci, aby zjistila důsledky svých plánovaných kroků. Žalovaný dále neužil svých pravomocí jen pro účely stanovené zákonem (§ 2 odst. 2 SŘ), poněvadž postupoval v rozporu s direktivou pomáhat uchazečům o zaměstnání a na dobu, kdy zaměstnání nejsou, jim poskytnout ochranu. Konečně, žalovaný se ve vztahu k žalobkyni nezachoval vstřícně (§ 4 odst. 1 SŘ), protože jí na její výslovný dotaz poradil jinak, než později rozhodl, a její specifický případ zatížil nevstřícným, neflexibilním formalismem.
27. Na druhou stranu bývalá zaměstnavatelka se zavázala žalobkyni nahradit mzdu a uhradit za ni do dne 31. 8. 2016 veškeré odvody. Kdyby žalobkyně nebyla vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání vůbec, došlo by k duplicitě některých úhrad. Taková situace by rovněž byla v rozporu se smyslem právní úpravy.
28. V úvahu by tak skutečně přicházel návrh předestřený žalobkyní, tzn. její zpětné vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání pouze za určité období.

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Bartoňová.

29. Dále žalobkyně namítala, že splnila svou oznamovací povinnost, jelikož do osmi dní nahlásila prvoinstančnímu orgánu všechny podstatné skutečnosti. Rovněž zde dal soud žalobkyni za pravdu.
30. Dne 13. 6. 2017 uzavřela žalobkyně dohodu s bývalou zaměstnavatelkou, podle níž její pracovní poměr trval do dne 31. 8. 2016. Žalobkyně uvedla, že o této skutečnosti informovala dne 21. 6., tedy osmý den, žalovanou. Podle napadeného rozhodnutí o této skutečnosti informovala žalobkyně až dne 23. 6., avšak takový závěr nevyplývá ze správního spisu.
31. Na potvrzení při změně zaměstnání, které žalobkyně doložila, je propiskou uvedeno datum 23. 6. 2017 s podpisem příslušné pracovnice, avšak není zřejmé, jakým způsobem byly dokumenty úřadu práce dodány, neexistuje k tomu ve spisu žádný záznam. Nicméně z oznámení o zahájení správního řízení ze dne 4. 7. 2017 i z usnesení ze dne 12. 7. 2017, jež se zabývalo podporou v nezaměstnanosti a je taktéž založeno ve správním spisu, vyplývá, že potvrzení při změně zaměstnání doložila žalobkyně již dne 21. 6. 2017. Prvoinstanční rozhodnutí již uvádí jako den zaslání potvrzení při změně zaměstnání 23. 6. 2017, ale tvrdí, že mělo být odesláno e-mailem, žádný takový e-mail ale ve správním spisu není.
32. Soud se za současné situace přiklání k 21. 6. 2017 jako dni, kdy žalobkyně doložila potvrzení při změně zaměstnání. Jelikož dohodu o narovnání podepsala žalobkyně dne 13. 6. 2017, byla oznamovací povinnost splněna v osmidenní lhůtě.
33. Soud se opět musí pozastavit nad tím, že ve správním spisu chybí část e-mailové komunikace, kterou podle všeho žalobkyně s úřadem práce vedla v průběhu správního řízení. Významný je v tomto ohledu e-mail, kterým měla, jak vyplývá i z prvoinstančního rozhodnutí, žalobkyně zaslat prvoinstančnímu orgánu potvrzení při změně zaměstnání.
34. Ve vztahu ke splnění oznamovací povinnosti v zákonné osmidenní lhůtě soud dále připomíná, že i po uzavření dohody o narovnání mezi žalobkyní a bývalou zaměstnavatelkou nadále probíhalo soudní řízení ve věci určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru, jež bylo zastaveno až dne 20. 6. 2017. Není tedy nikterak překvapivé, pokud žalobkyně považovala za zásadní až rozhodnutí soudu, po němž měla dohodu za skutečně definitivní. O důležitosti zastavovacího usnesení okresního soudu svědčí i výzva žalovaného k doplnění podkladů ze dne 8. 1. 2018, kterým si v odvolacím řízení usnesení vyžádal za účelem zjištění skutkového stavu.
35. Namítá-li žalobkyně nedostatečné vypořádání žalovaného s žádostmi o přerušování řízení, nejde o důvodnou námitku, neboť přerušování řízení se týkala podpory v nezaměstnanosti a neměla na napadené ani prvoinstanční rozhodnutí takový vliv, aby se s uvedenou okolností musely správní orgány vypořádat v tomto řízení o vyřazení žalobkyně z evidence uchazečů o zaměstnání.
36. Ze všech výše uvedených důvodů soud na základě ustanovení § 78 odst. 1 a odst. 4 SŘS žalobou napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Soud rovněž přistoupil k aplikaci ustanovení § 78 odst. 3 SŘS a zrušil i prvoinstanční rozhodnutí, poněvadž zásadní nedostatky vykazovalo již řízení před orgánem prvního stupně a žalobkyně takový postup navrhovala.
37. V novém rozhodnutí správní orgány znovu posoudí žalobkyninu individuální situaci a budou postupovat s ohledem na skutečnost, že její zpětné vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání za období ode dne 1. 9. 2016 do dne 12. 3. 2017 by bylo v rozporu se základními zásadami správního řízení; nezajistí-li správní orgány další podklady, vyjdou z toho, že žalobkyně informovala úřad práce o své dohodě s bývalou zaměstnavatelkou do osmi dnů po jejím uzavření. Podle ustanovení § 78 odst. 5 SŘS je správní orgán tímto právním názorem Městského soudu v Praze vázán.
38. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 SŘS, podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady vynaložené žalobkyní na dané řízení představují zaplacení soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za dva úkony právní služby podle

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Bartoňová.

ustanovení § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) po 3 100 Kč, tedy celkem 6 200 Kč. Dále jí byla přiznána náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby podle ustanovení § 13 odst. 4 advokátního tarifu po 300 Kč; paušální náhrada tedy činí 600 Kč. Náklady právního zastoupení tak byly vyměřeny v částce 6 800 Kč. Náklady nebyly zvýšeny o částku odpovídající DPH, neboť nebylo prokázáno, že by byla právní zástupkyně plátkyní DPH. Celkové náklady žalobkyně tvořené soudním poplatkem a náklady na právní zastoupení tak soud vyčíslil na částku 9 800 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 SŘS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 SŘS.

Kasační stížnost směřující jen proti výrokům o nákladech řízení je nepřijatelná.

Praha 25. února 2020

Mgr. Dana Černovská v.r.
samosoudkyně